

Ζ'.

Συνοπτική Έκθεσις

περί τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἑρευνῶν Ἀστρονομίας
καὶ Ἐφηρμοσμένων Μαθηματικῶν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα
ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1965 μέχρι τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1966

ὁ π ὁ

Ἰωάννου Ν. Ξανθάκη

Α) Ἀλλαγὴ τῆς ἐπωνυμίας. Δυνάμει τοῦ Ν. Δ. 4545/1966 τὸ μέχρι τοῦδε λειτουργοῦν παρὰ τῇ Τάξει τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν «Γραφεῖον Ἑρευνῶν καὶ Ὑπολογισμῶν» μετονομάσθη εἰς «Κέντρον Ἑρευνῶν Ἀστρονομίας καὶ Ἐφηρμοσμένων Μαθηματικῶν». Σκοπὸς τοῦ Κέντρου ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ προώθησις τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης εἰς τοὺς τομεῖς τῆς Ἀστρονομίας καὶ τῶν Ἐφηρμοσμένων Μαθηματικῶν.

Β) Προσωπικόν. Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἐγκατεστάθη εἰς Γραφεῖον τοῦ Κέντρου ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Ὁθων Πυλαρινός. Οὗτος παραλλήλως πρὸς τὰς ἰδίας του ἐπιστημονικὰς ἐργασίας ἀνέλαβε τὴν παρακολούθησιν τοῦ μαθηματικοῦ τομέως τοῦ Κέντρου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κ. Φ. Βασιλείου.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου κ. Α. Μανρίδης ὑπέβαλε, λόγῳ τῆς μεσολαβησάσης ἐκλογῆς του ὡς τακτικοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τὴν παραίτησίν του ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν θέσεώς του, ἣτις καὶ ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἀπὸ τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1966, ἐκφρασθείσης πρὸς αὐτὸν τῆς εὐαρεσκείας τῆς Συγκλήτου τῆς Ἀκαδημίας διὰ τὰς πολλαπλὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὸ Κέντρον ὡς Διευθυντὴς αὐτοῦ. Ὁ κ. Μανρίδης θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τὸ Κέντρον, παραλλήλως πρὸς τὰ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης καθήκοντά του, ὡς ἄμισθος ἐπιστημονικὸς συνεργάτης αὐτοῦ. Ὁ πτυχιούχος τῶν Φυσικῶν κ. Παναγιώτης Ἀλεξίου ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν χρηματοδοτούμενον ἐρευνητικὸν πρόγραμμα «Μελέτη τῶν ἀστέρων τῶν φασματικῶν τύπων M, S καὶ C εἰς τὴν περιοχὴν ὠρισμένων διαχύτων ἀστρικῶν σημειῶν». Εἰς τὸ αὐτὸ πρόγραμμα εἰργάσθη ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου μέχρι τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1966 ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης καὶ ὁ πτυχιούχος τῶν Μαθηματικῶν κ. Κωνσταντῖνος Πουλάκος. Ἀμφότεροι ἐλάμβανον ὑποτροφίαν ἐκ μέρους τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἑρευνῶν. Ὁμοίως ὁ πτυχιούχος τῶν Φυσικῶν κ. Γεώργιος Βασιλόγλου ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁργανισμοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνων χρηματοδοτούμενον ἐρευνητικὸν πρόγραμμα «Μελέτη τῶν προβλημάτων τῶν σχετικῶν μετὰ τὴν γένεσιν τῶν ἀστέρων». Εἰς τὸ αὐτὸ πρόγραμμα εἰργάσθη ἐπίσης ὡς ἐπιστημονικὸς συνεργάτης καὶ ὁ κ. Κωνσταντῖνος Πουλάκος ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1965 μέχρι τῆς 31ης Μαΐου 1966. Αἱ ὑποτροφίαι ἀμφοτέρων ἐκαλύφθησαν ἐκ τῆς σχετικῆς ἐπιχορηγήσεως τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὁργανισμοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου.

Γ) **Όργανα - Μηχαναί Γραφείου.** Έκ τῶν τακτικῶν πιστώσεων τοῦ Κέντρου ἡγορήσθη εἰς ἀκιδιογράφος τύπου *Electro - Rex 3S-4*.

Δ) **Ἐπιστημονικαὶ Ἔργασίαι.** Κατὰ τὸ ὑπ' ὄφιν χρονικὸν διάστημα ἐξετελέσθησαν τὰ κάτωθι ἐρευνητικὰ προγράμματα :

1) **Στατιστικὴ μελέτη τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος** (ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου τοῦ Κέντρου κ. Ι. Ξανθάκη). Ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἀρξαμένη ἀναλυτικὴ μελέτη τῆς πορείας τῶν διαφόρων δεικτῶν ἡλιακῆς δραστηριότητος ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν κηλίδων καὶ ἀπὸ κύκλου εἰς κύκλον συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος. Τὰ εὐρεθέντα ἐξαγόμενα περιελήφθησαν εἰς τὰς ἐργασίας : i) J. Xanthakis «*The Departures of the Maxima of Solar Activity from the Parabolic Law*», *Publicazioni del Comitato Nazionale per le Manifestazioni celebrative del IV centenario della nascita di Galileo Galilei. Tomo 2: Atti del Convegno sulle Macchie Solari pp. 63 - 67, 1966.* ii) J. Xanthakis «*Probable Values of the Time of Rise for the Sunspot Cycle no. 20*», *Nature Vol. 210, pp. 1242 - 1243, 1966.* iii) J. Xanthakis «*The Relative Sunspot Numbers and the Time of Rise*», *Bulletin of the Astronomical Institutes of Czechoslovakia, Vol. 17, pp. 215 - 233, 1966.*

2) **Μελέτη τῶν προβλημάτων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν γένεσιν τῶν ἀστέρων** (ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου τοῦ Κέντρου κ. κ. Ι. Ξανθάκη καὶ Α. Μανυρίδου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Strömberg). Ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἀρξαμένη ἀναζήτησις τῶν ἀστέρων μὲ ὑπεροχὴν ὑπεριώδους ἀκτινοβολίας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ βορείου πόλου τοῦ Γαλαξίου συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τῇ βοηθείᾳ τῶν πλακῶν τῶν ληφθεῖσων ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Strömberg διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τύπου Schmidt τῶν 122/183 ἐκ. τοῦ Mount Palomar Observatory, Pasadena, California (Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι).

3) **Φωτοηλεκτρικὴ φωτομετρία γαλαξιακῶν κηφειδῶν** (ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου τοῦ Κέντρου κ. Α. Μανυρίδου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Δρ. Κ. Bahner). Συνεχίσθη ἡ μελέτη τῆς μεταβολῆς τῆς λαμπρότητος τοῦ ἐνωμάλου κηφειδίου TU Cas καθὼς καὶ ἡ διερευνήσις τοῦ ὕλικου τῶν παρατηρήσεων τοῦ ἀναφερομένου εἰς τοὺς ὑπολοίπους 17 παρατηρηθέντας κηφείδας.

4) **Κατανομὴ τῶν ἀστέρων τῶν φασματικῶν τύπων M, S καὶ C εἰς ὥρισμένας περιοχὰς τοῦ Γαλαξίου** (ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου τοῦ Κέντρου κ. Α. Μανυρίδου). Συνεχίσθη ἡ μελέτη τῶν M, S καὶ C ἀστέρων τῶν ἀνακαλυφθέντων εἰς τὴν περιοχὴν τῶν διαχύτων ἀστρικῶν σμηνῶν NGC 129, NGC 188, NGC 752, NGC 7789, NGC 7790 καὶ M 25. Μερικὰ ἐκ τῶν εὐρεθέντων ἐξαγόμενων περιελήφθησαν εἰς τὴν ἐργασίαν «*The Distribution of the M-, C- and S- Type Stars in the Milky Way*» ἣτις ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Α. Μανυρίδου εἰς τὸ «*Kolloquium on Late-Type Stars*» τὸ συνελθὸν ἐν Trieste μεταξὺ τῆς 13ης καὶ 17ης Ἰουλίου 1966.

5) **Μελέτη τῶν ταχυτήτων περιστροφῆς τῶν ἀστέρων ὥρισμένων διαχύων ἀστρικῶν σμηνῶν** (ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου τοῦ Κέντρου κ. Α. Μανυρίδου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. R. Kraft). Συνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἡ μελέτη τῶν ταχυτήτων περιστροφῆς τῶν ἀστέρων τοῦ διαχύτου ἀστρικοῦ σμήνους NGC 6633.

Τὰ ἐρευνητικά προγράμματα ὑπ' ἀριθμ. 2-5 διεξάγονται ἐν συνεργασία μετὰ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Α. Μανρίδου Ἐργαστηρίου Γεωδαιτικῆς Ἀστρονομίας τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ε) Δημοσιεύματα. Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐκκλοφόρησαν τὰ κάτωθι ἐπιστημονικά δημοσιεύματα τοῦ Κέντρου: *Contributions from the Research and Computing Center, Academy of Athens, Series I (Astronomy)*:

No. 14: J. Xanthakis, *The Departures of the Maxima of Solar Activity from the Parabolic Law. Pubblicazioni del Comitato Nazionale per le manifestazioni celebrative del IV centenario della nascita di Galileo Galilei, Tomo 2: Atti del Convegno sulle Macchie Solari*, pp. 63-67, 1966.

No. 15: J. Xanthakis, *Probable Values of the Time of Rise for the Sunspot Cycle No. 20. Nature, Vol. 210, pp. 1242-1243, 1966.*

ς) Βιβλιοθήκη. Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ λήξαν ἔτος διὰ 575 τόμων καὶ 2.000 τευχῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων. Ἐκ τούτων οἱ 95 τόμοι ἡγοράσθησαν ἐκ τῶν τακτικῶν πιστώσεων τοῦ Κέντρου, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι 480 τόμοι καὶ τὰ 2.000 τεύχη τῶν ἐπιστημονικῶν δημοσιευμάτων ἀπεστάλησαν δωρεὰν πρὸς τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Κέντρου ὑπὸ τῶν ὁμοειδῶν ἰδρυμάτων τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ ἐπ' ἀνταλλαγῇ τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Κέντρου.

Ζ') Ἑθνικαὶ Ἐπιστημονικαὶ Ἐπιτροπαί. Τὸ Κέντρον ἐξετέλεσε καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος χρῆν Γραμματείας τῶν κάτωθι ἐθνικῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιτροπῶν: 1) τῆς Ἑθνικῆς Ἀστρονομικῆς Ἐπιτροπῆς, 2) τῆς Ἑθνικῆς Μαθηματικῆς Ἐπιτροπῆς, 3) τῆς Ἑθνικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ Διεθνή Ἔτη τοῦ ἐν Ἡρεμίᾳ Ἡλίου καὶ 4) τῆς Ἑθνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἑρευνῶν τοῦ Διαστήματος. Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται ἔχουν ὡς σκοπὸν τὸν συντονισμόν τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν εἰς τοὺς ἀντιστοίχους ἐπιστημονικοὺς κλάδους τῶν διεξαγομένων εἰς τὴν χώραν μας καὶ τὴν σύνδεσιν τῆς χώρας μας μετὰ τῶν ἀντιστοίχων διεθνῶν ἐπιστημονικῶν ὁργανισμῶν.

Η) Διάφορα. Ὁ Ἐπόπτης τοῦ Κέντρου ἀκαδημαϊκὸς κ. Ι. Ξανθάκης ἡγήθη τῆς ἐλληνικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν «IXth Plenary Meeting of COSPAR» καὶ τὸ «VIIth International Space Science Symposium» τὰ σπυλθόντα ἐν Wien (Αὐστρία) μετὰ τῆς 10ης καὶ 19ης Μαΐου 1966.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30ῇ Νοεμβρίου 1966

Ὁ Ἐπόπτης

Ι. Ν. Ξανθάκης